

МАТЕРІАЛИ
VIII Міжнародної науково-практичної конференції

Спецпроект:
аналіз наукових досліджень

У шести томах

Том 2
Економіка сьогодні

Рівне – Київ – Дніпропетровськ
30–31 травня 2013 р.

7. Долгучиц Л. А. Планета іммігрантів / Л. А. Долгучиц. – М.: Молодая гвардія, 1990.
8. Статистика міжнародної міграції. Рекомендації по совершенствованию систем сбора данных / [Р. Билсборроу, Г. Хьюго, А. Оберай, Х. Злотник]. – М.: ILO, 1999.
9. Денисенко М. Б. Замещающая миграция / М. Б. Денисенко // Международная миграция и современный мир. – 2001. – Вып. 5.
10. Ионцев В. А. Международная миграция населения: теория и история изучения / В. А. Ионцев. – М., 1999.
11. Пристанева А. А. Рынок труда: занятость и безработица / А. А. Пристанева. – К., 1997.
12. Власова В. М. Стабилизация занятости в условиях рынка / В. М. Власова, В. А. Сидоркина. – М.: Финансы и статистика, 1992.
13. Дежина И. «Утечка умов» из России: мифы и реальность / И. Дежина // Наукоедение, 2003.
14. Интернет-журнал Демоскоп-Weekly [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.demoscope.ru>
15. Население России 2001. – М., 2002.
16. Global Population Policy. Data base 1993 UN New York 1995.

К. пед. н. Перхун Л. П., Веретільник В. В.

ДВНЗ «Українська академія банківської справи

Національного банку України», м. Суми

МОДЕЛЮВАННЯ ДЕФІЦИТУ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ

Дефіцит трудових ресурсів у даному дослідженні розуміється авторами як різниця між попитом і пропозицією на ринку праці. Постає питання правильного вибору методів прогнозування як попиту, так і пропозиції.

На перший погляд при прогнозуванні попиту на ринку праці на макроекономічному рівні доцільно було б використовувати апарат виробничих функцій, що пов'язує такі економічні величини як ВВП, зайнятість та валове нагромадження капіталу. Проте, якщо проаналізувати динаміку темпів зростання цих макроекономічних показників (рис. 1), то можна побачити, що їх взаємне розташування порушує одне з правил побудови виробничої функції, а саме: ліній щодо ВВП має знаходитися між лініями капіталу (K) і праці (L).

Починаючи з 2008 року лінія ВВП розташовується вище ліній капіталу та зайнятості, що говорить про некоректність використання побудови виробничої функції на даному часовому проміжку. З 2008 по 2011 роки спостерігається ситуація, за якої для прогнозування макроекономічних величин повинна використовуватись виробнича функція, що окрім капіталу і праці має ще деякі латентні фактори, що приводять до випереджаючого зростання ВВП.

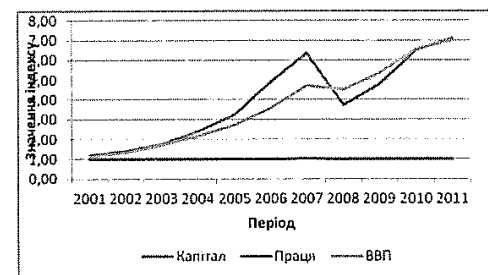

Рис. 1. Динаміка індексів традиційних факторів виробничої функції

Якщо вклад таких факторів описати мультиплікативним членом e^{pt} у лінійно-однорідній функції $Y = e^{pt}F(K, L)$, то оцінка p має бути позитивною. У такому випадку говорять про існування позитивного «залишку» в тому розумінні, що фактори K і L не повністю описують динаміку випуску Y .

Крім того, з рис. 1 видно, що динаміка капіталу та ВВП має високу рухливість, в той час як динаміка зайнятості практично не змінюється. В такому разі спроба побудувати виробничу функцію з незмінними коефіцієнтами на всьому проміжку часу призведе до виникнення високої автокореляції залишків та великих відхилень в моделі, що і спостерігалось нами в процесі моделювання.

Неможливість використання стандартних регресійних моделей та апарату виробничих функцій підтверджується невиконанням основних макроекономічних залежностей на ринку праці України, зокрема закону попиту і пропозиції, закону Оукена та залежності Філіпса. Згідно з ринковими законами, завжди існує зворотна залежність між ціною праці та обсягом попиту на неї і пряма – між ціною праці та її пропозицією (рис. 2).

У реальності ми бачимо ситуацію, коли крива сукупної пропозиції праці (на рис. 2 справа) у кризових умовах відображає інші закономірності: при зниженні рівня оплати праці пропозиція праці зростає (так зване економічно вимушене пропонування). З аналізу рис. 2 можна констатувати часткове виконання закону попиту та пропозиції в певні періоди. На проміжку з 2003 по 2008 рік відбувається ріст сукупної пропозиції праці, у зв'язку з підвищенням ціни на працю, проте в кризовий і посткризовий період відбувається обернена тенденція: ріст заробітної плати обернено впливає на пропозицію праці. Це говорить про те, що економіка України не пристосована до ринкових реалій циклічного роз-